

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Відділ педагогічної практики
Хмельницька спеціалізована ЗОШ І-ІІІ ст. № 15

Н.В.Казакова, А.О.Кашук, Н.В.Кривошей

**Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
та Хмельницька спеціалізована
загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 15:
грані співпраці**

*до 60-річчя
Хмельницької спеціалізованої ЗОШ І-ІІІ ст. № 15*

УДК [373.3 + 378.4 (477.43/44) ХГПА]. 009.11 (063)

ББК 74. 489. 83

К 14

Затверджено та рекомендовано до друку рішенням засідання кафедри педагогіки та психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 3 від 9 жовтня 2013 року)

Рецензенти:

Ящук І.П., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкової освіти та філології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії;

Вовк В.П., кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки та психології Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Казакова Н.В., Кашук А.О., Кривошей Н.В. **Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія та Хмельницька спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 15: грані співпраці.** – Хмельницький : Вид-во ФОП «Казаков О.М.», 2013. – 38 с.

У публікації подано інформацію про становлення і розвиток співпраці Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15.

Висвітлено напрями роботи відділу педагогічної практики у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії та умови успішної взаємодії усіх суб'єктів педагогічної практики від академії та школи. Розкрито форми співпраці вищого педагогічного навчального закладу та бази практики.

Вміщено перелік розробленої керівниками практики вищого навчального закладу та школи науково-педагогічної, організаційно-методичної літератури з питань початкової освіти та практичної підготовки студентів.

Розкрито зміст науково-методичних семінарів, студентських науково-практичних конференцій за підсумками різних видів практики, в яких брали участь учителі початкових класів школи та викладачі академії.

Рекомендовано керівникам загальноосвітніх навчальних закладів, вищих педагогічних навчальних закладів І-ІV рівнів акредитації, учителям початкових класів, викладачам і студентам.

ЗМІСТ

I. Хмельницька спеціалізована загальноосвітня школа I-III ст. № 15 – база практики Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.....	4
II. Реалізація мети і завдань практичної підготовки майбутніх учителів у процесі різних видів педагогічної практики на базі Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. № 15.....	14
III. Наукові праці керівників практики академії та школи.....	27
IV. Участь керівників практики академії та школи у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах	29
V. Слова вдячності та вітання рідній школі.....	37

I. ХМЕЛЬНИЦЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА І-ІІІ СТ. № 15 – БАЗА ПРАКТИКИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія – один із найдавніших навчальних закладів Поділля. Починаючи з часу відкриття педагогічних курсів у Проскуріві (1921 р.), заклад зазнав суттєвих змін у системі професійної освіти з підготовки педагогічних кадрів. Освітній шлях Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії упродовж 90 років існування був у різних статусах: педагогічні курси, педагогічна школа, педагогічний технікум, педагогічне училище, педагогічний коледж, гуманітарно-педагогічний інститут, гуманітарно-педагогічна академія.

У різні роки свого функціонування навчальний заклад готував учителів початкових класів, учителів фізкультури, піонервожатих, вихователів дошкільних закладів, вчителів музики. І сьогодні академія готує фахівців для освітньої галузі зі спеціальностей «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Музичне мистецтво», «Хореографія*», «Образотворче мистецтво*», «Філологія. Українська мова та література», «Філологія. Англійська мова та література», а також магістрів за спеціальностями: «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Музичне мистецтво*», «Управління навчальним закладом».

Ректор академії – доктор педагогічних наук, професор **Інна Михайлівна Шоробура** визначає, що велику роль у підготовці студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії до професійної діяльності відіграє педагогічна практика, коли засвоєння навичок майбутньої педагогічної діяльності, поведінки та вміння вирішувати проблеми відбуваються не в змодельованих ситуаціях і не в стінах навчального закладу, а в умовах реальної практичної діяльності в школі.

**Шоробура
Інна Михайлівна,
ректор Хмельницької
гуманітарно-педагогічної
академії, доктор педагогічних
наук, професор**

Приємно, що одним із перших закладів, який став базою практики Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, була Хмельницька спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 15. Вже багато років (близько сорока) проходить творча співпраця між вишем і школою.

Хмельницька спеціалізована загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 15, як базова, бере активну участь у формуванні особистості майбутніх педагогів. Директор школи **Микола Петрович Вересюк**, заступник директора з навчально-виховної роботи у початкових класах **Ніна Василівна Кривошей** разом з учителями початкової школи роблять усе, щоб студенти-практиканти

могли побачити себе у ролі учителя, вихователя, дослідника, навчалися методично правильно вести урок, заняття, впроваджувати нові технології навчання. Разом з тим, викладачі, студенти впроваджують у навчально-виховний процес нові методичні розробки, глибоко вивчають передовий педагогічний досвід учителів початкових класів.

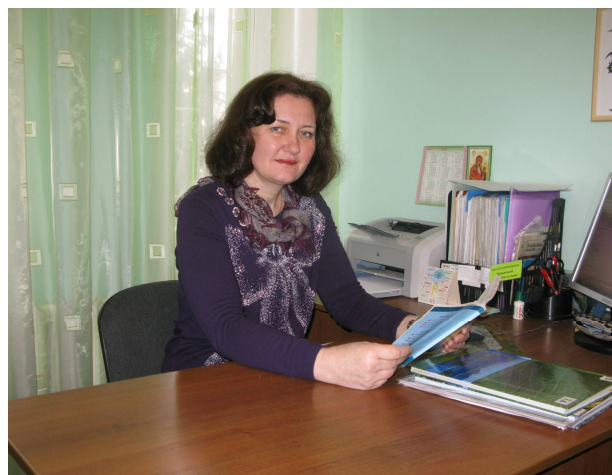
Такий тісний взаємозв'язок науково-дослідної, навчально-методичної роботи з одного боку, та практики з іншого – дає позитивні результати у формуванні творчої особистості майбутнього фахівця у сфері педагогічної діяльності.

25 лютого 2011 року відбулось розширене засідання Центру кар'єри Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Мета засідання – налагодження соціального партнерства з освітніми установами області щодо якісної професійної підготовки педагогічних кадрів, їх працевлаштування та кар'єрного росту. Робота центру спрямована на організацію самостійної роботи студентів в Інтернеті, консультування, роботи з інформаційними матеріалами. На презентацію завітали представники обласного, міського та районних відділів освіти Хмельницької області, директори загальноосвітніх шкіл та завідувачі дошкільними навчальними закладами міста й області.

Варто відзначити, що одними із перших, хто підтримав ініціативу створення Центру кар'єри, проведення розширеного засідання, та взяли у ньому участь – це Хмельницька загальноосвітня школа I-III ст. № 15. На засіданні виступили директор школи М.П.Вересюк, заступник директора у початкових класах Н.В.Кривошей та учитель початкових класів Г.М.Томашевська.

Вересюк
Микола Петрович,
директор сзош I-III ст. № 15
м. Хмельницького

Кривошей
Ніна Василівна,
заступник директора
з навчально-виховної роботи
у початкових класах сзош I-III ст.
№ 15 м. Хмельницького

Перший ректор Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – кандидат педагогічних наук **Микола Миколайович Дарманський** був переконаний, що особливого значення в підготовці майбутніх педагогів набуває симбіоз фундаментальної освіти, засвоєння наукових основ професійної діяльності та практичного оволодіння нею. А тому вважав, що таке поєднання найбільш вдалим буде в умовах ступеневої освіти.

М.М.Дарманський підкреслював, що намічена тенденція зближення педагогічного училища і вищого педагогічного навчального закладу дозволить більш повно реалізувати потенціал педагогічних колективів: практичну спрямованість педагогічного училища і теоретичну – вищого педагогічного навчального закладу.

М.М.Дарманський відкрив нові сторінки в історії навчального закладу, зокрема і педагогічної практики, яку розглядав як важливий чинник формування професійної готовності майбутнього педагога та його здатності до діяльності в умовах розширення навчально-виховного простору. Все це вимагало змінити підходи щодо організації педагогічної практики у вищому педагогічному навчальному закладі.

Поряд з великою кількістю програм і напрямів в організації педагогічної практики заступниками директора В.П.Калініченко, Л.А.Машкіною, методистом практики Н.В.Казаковою було виділено загальні тенденції щодо її побудови та змісту. По-перше, педагогічна практика як компонент загального змісту освіти, орієнтована на сучасні вимоги до педагогічної професії. По-друге, основною ланкою в педагогічній практиці є процес екстеріорізації знань з відповідною апробацією своїх здібностей і можливостей до виконання педагогічної діяльності. По-третє, педагогічна практика повинна готувати майбутніх педагогів до входження в систему варіативної та диференційованої освіти, до швидкої адаптації і переключення з одного виду діяльності на інший, з одного ступеня і рівня взаємовпливу на інший. Крім того, однією з визначальних вимог впровадження ступеневої освіти визначено наступність у змісті, формах і методах організації педагогічної практики. Тому необхідно було посилити науково-дослідну діяльність студентів на старших курсах, удосконалити форми і методи роботи зі студентами на педагогічній практиці; забезпечити єдність вимог до студента з боку керівників практики інституту та школи; організувати методичну роботу з учителями шкіл, встановити ділові стосунки факультету і кафедр з базами практики.

Це і було зроблено з 1999 року, коли Хмельницьке педагогічне училище набуває нового статусу – гуманітарно-педагогічного коледжу, а згодом – інституту.

**Дарманський
Микола Миколайович,
перший ректор
Хмельницького гуманітарно-
педагогічного інституту,
кандидат педагогічних наук**

У ці роки було створено науково-навчальний педагогічний комплекс (ННПК), до складу якого ввійшли вищий педагогічний навчальний заклад і чотири базові школи: спеціалізовані загальноосвітні школи I-III ст. №1, 15, 29, навчально-виховний комплекс №7.

На фото: бази практики науково-навчального педагогічного комплексу

Основними завданнями навчально-виховного наукового комплексу визначено: розробку науково-теоретичних основ цілісного навчально-виховного процесу в педагогічному вищому закладі та базових школах; створення програми і методики професійно-педагогічного формування особистості майбутнього вчителя початкової школи в системі «вищий

педагогічний навчальний заклад – базові школи»; здійснення на практиці в школі оперативної перевірки основних ідей та напрямів, форм і методів роботи зі студентами та учнями.

З 1 вересня 2006 р. навчальний заклад функціонує в статусі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, першої і єдиної в Україні.

Машкіна

**Людмила Андріївна,
проректор з педагогічної
практики Хмельницької
гуманітарно-педагогічної академії**

З метою успішного проходження педагогічної практики у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії було враховано такі принципи організації і змісту педагогічної практики студентів:

- взаємозв'язок теоретичної підготовки і практичної діяльності студентів;

- наступність, систематичність, неперервність практичної підготовки студентів;

- єдність педагогічного контролю, колективного аналізу діяльності студентів і їх самоконтролю, самоаналізу і самооцінки;

- варіативність вибору змісту і форм діяльності практикантів;

- цілісність педагогічного керівництва практикою студентів;

- взаємодія професійно-педагогічних, навчальних закладів, органів освіти і шкільних установ.

Педагогічна практика в цей період була спрямована на формування майбутнього педагога-професіонала – молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра, – який має високу інноваційну компетентність, конкурентоздатність на ринку освітніх послуг.

Науково-дослідна діяльність майбутніх педагогів у ступеневому закладі була складовою педагогічної практики. Наукові вміння формувалися поетапно: спочатку студенти при написанні рефератів, курсових робіт знайомилися з культурою наукової праці, що передбачала вміння читати психолого-педагогічну літературу, аналізувати її, а згодом проводити експериментальне дослідження, узагальнювати його в рефераті, курсовій і дипломній роботах. Результати виконання дипломної роботи дозволяли оцінити готовність студентів до реалізації цілісного навчально-виховного процесу в школі, дошкільному навчальному закладі, свідчать про рівень сформованості професійних умінь і культуру майбутнього педагога, характеризували рівень проведення експериментальних досліджень, які студенти академії мали можливість проводити у ході дослідницько-діагностичної практики.

Таким чином, у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії чітко спостерігалася намічена Миколою Миколайовичем Дарманським тенденція зближення педагогічного училища і педагогічного вузу, яка дозволяла більш повно реалізувати потенціал педагогічних колективів: практичну спрямованість

педагогічного училища і теоретичну – вищого педагогічного навчального закладу.

У 2008 році в академії створено відділ педагогічної практики, начальником якого стала кандидат педагогічних наук, доцент **Казакова Наталія Вікторівна**, методистом – **Кашук Анна Олександрівна**, лаборантом – **Поляновська Ольга Романівна**. Відділ педагогічної практики працює під керівництвом проректора з педагогічної практики – кандидата педагогічних наук, доцента **Машкіної Людмили Андріївни**.

**Казакова
Наталія Вікторівна,**
*начальник відділу педагогічної практики
Хмельницької гуманітарно-педагогічної
академії*

Мета відділу педагогічної практики: створити сприятливі умови студентам для проходження усіх видів педагогічної практики на I-IV освітньо-кваліфікаційних рівнях.

Основні завдання відділу педагогічної практики:

1. Вивчення вітчизняного та світового досвіду вищої педагогічної освіти з проблеми організації та проведення педагогічної практики, розробка рекомендацій з його впровадження.

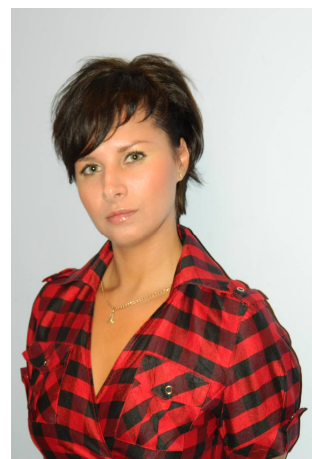
2. Участь у розробці перспективних планів розвитку академії.

3. Своєчасна підготовка пропозицій, які забезпечать успішну організацію педагогічної практики в академії на усіх факультетах і кафедрах за Європейською кредитно-трансферною системою навчання.

4. Розробка і впровадження інструктивно-методичної літератури та документації з питань організації та проведення педагогічної практики з метою підвищення рівня практичної підготовки студентів, слухачів магістратури.

5. Планування, організація та проведення усіх видів педагогічної практики в академії на усіх формах навчання у відповідності до навчальних планів і згідно з графіком навчального процесу.

6. Аналіз процесу педагогічної практики, результатів її проведення.

**Кашук
Анна Олександрівна,**
*методист відділу
педагогічної практики
ХГПА (з 2008 р.)*

7. Координація діяльності деканатів факультетів, кафедр, циклових комісій, кабінету педагогічної практики, інформаційно-методичних центрів академії.

8. Створення студентам сприятливих умов для проходження різних видів педагогічної практики з усіх спеціальностей.

9. Взаємодія з керівництвом навчально-виховних закладів (дошкільні початкові заклади, загальноосвітні школи) щодо організації та проведення різних видів педагогічної практики студентів.

10. Облік розподілу навчального навантаження з педагогічної практики викладачів кафедр і контроль за його виконанням.

11. Ведення документації з педагогічної практики та підготовка звітних даних з усіх видів педагогічної практики академії.

12. Участь у здійсненні контролю за виконанням рішень ректорату з питань педагогічної практики.

13. Організація та проведення інструктажів, настановчих і звітних конференцій з педагогічної практики, семінарів, конкурсів.

14. Надання консультативної та методичної допомоги викладачам кафедр, циклових комісій, факультетам із питань удосконалення змісту, форм і методів організації усіх видів педагогічної практики.

15. Контроль організаційно-методичного забезпечення педагогічної практики на кафедрах, циклових комісіях, інформаційно-методичних центрах, кабінеті педагогічної практики.

16. Організація роботи кабінету педагогічної практики.

Проректор з педагогічної практики Л.А.Машкіна та працівники відділу педагогічної практики Н.В.Казакова, А.О.Кащук переконані, що забезпечити ґрунтовну практичну підготовку майбутніх учителів початкової школи можливо за умови координування зусиль суб'єктів управління і самоуправління педагогічною практикою вищого педагогічного навчального закладу і школи. Критеріями спільної роботи цих закладів у ході педагогічної практики виділяється взаєморозуміння її мети, завдань, змісту реалізації; спільне керівництво педагогічною практикою; єдині вимоги до організації педагогічного процесу, особистісних якостей студента та моніторингу його організаційних, загальнопедагогічних і предметно-методичних здібностей.

Якість проведення педагогічної практики значною мірою залежить від взаємодії вищого педагогічного навчального закладу з керівництвом бази педагогічної практики, яке успішно буде здійснюватися при чіткому розподілі розроблених функціональних обов'язків суб'єктів управління і самоуправління педагогічною практикою.

Висловлюємо від керівництва Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, викладачів і студентів *подяку директору школи Миколі Петровичу Вересюку* за плідну співпрацю з гуманітарно-педагогічною академією. Дуже приємно, що в характері цієї людини назавжди поселилась готовність до продуктивної діяльності не лише за давно обраним фахом, а й до конструктивних відносин між вишем і школою. М.П.Вересюк – досвідчений і авторитетний керівник, висококваліфікований педагог-практик. Його

професійно-діловий портрет буде неповним без таких рис, як інтелігентність, толерантність, надійність, зовнішня привабливість, щирість і людяність. Це, безсумнівно, подобається слухачам магістратури зі спеціальності «Управління навчальним закладом», які перебувають на практиці під керівництвом цього мудрого керівника-наставника. У багатьох з них виникає невідворотне бажання наслідувати його.

Працівники відділу педагогічної практики Н.В.Казаковою та А.О.Кащук тісно співпрацюють із *заступником директора з навчально-виховної роботи у початкових класах Ніною Василівною Кривошей*. Це – сучасний керівник інноваційного спрямування, досвідчений, ерудований педагог-професіонал з високим почуттям відповідальності, творча особистість, хороший організатор. Вона, як досвідчений учитель і керівник, дотримується строгого правила – ніколи не відкладати на завтра те, що можна зробити сьогодні. Їй притаманні висока культура інтелігентної людини, вміння володіти собою у будь-якій ситуації, гарно триматися, розуміння студентських проблем разом з вимогливістю. Із знанням справи Ніна Василівна організовує семінари, творчі зустрічі та радо відкликається на пропозицію взяти участь у науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах, які проходять на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

У колективі Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15 є також людина, без якої життя школи було б неясним, нецікавим, незначним, неунікальним. До цієї категорії колег належить *заступник директора з виховної роботи В.М.Боричко*. Реалії жорстокого сьогодення наче не торкаються Валентини Миколаївни: її охороняє власна аура порядності, людяності, чистоти. Саме ці загальнолюдські цінності вона доносить до учнів, їх батьків і колег у школі та студентів, організовуючи та проводячи різні форми виховної роботи за усіма напрямками виховання: моральним, трудовим, екологічним, правовим, економічним, естетичним. Цей досвід роботи переймають студенти академії, проходячи під її вмілим керівництвом педагогічну практику з додатковою спеціалізацією «Організатор роботи з учнівськими об'єднаннями».

Система партнерства академії і базової Хмельницької СЗОШ І-ІІІ ст. №15 включає в себе спільну відповідальність за розробку та реалізацію програм педагогічної практики студентів; структури і змісту педагогічної практики; методик викладання дисциплін спеціалізації та дисциплін навчального плану школи; методик перевірки знань учнів; методик оцінки практичної роботи студентів; спільної перевірки кінцевого результату професійно-педагогічної підготовки; програм підвищення кваліфікації.

На основі аналізу досвіду роботи виділено такі ефективні форми співпраці вишу та школи в організації педагогічної практики: узгодженість єдиної кадрової, науково-дослідної політики вищого педагогічного навчального закладу і школи; спільна діяльність викладачів і вчителів школи в розробці програм, посібників, методичних рекомендацій з педагогічної практики; проведення спільних семінарів, наукових консультацій; читання лекцій, курсів, спецкурсів; обмін науково-методичною літературою та інформацією; спільне

проведення професійних конкурсів, «круглих столів»; здійснення дослідницької діяльності, проведення експериментів; узагальнення досвіду конкретних педагогів, відеоматеріали; визначення з базою практики функцій суб'єктів управління і самоуправління педагогічною практикою, чітких критеріїв оцінювання роботи практикантів.

Директор школи, заступник директора з навчально-виховної роботи в початкових класах, учителі початкових класів є рецензентами курсових і дипломних робіт студентів і слухачів магістратури зі спеціальності «Початкова освіта», «Управління навчальним досвідом».

Успішній співпраці вищого педагогічного навчального закладу і бази практики сприяють об'єктивні та суб'єктивні умови.

До об'єктивних нами віднесено чіткий розподіл між учасниками функцій і ролей в організації практики; визначення базами практики закладів з стабільним педагогічним колективом, розвиненою структурою; відповідність змісту і структури педагогічної практики завданням і компонентам діяльності баз практики; ускладнення характеру педагогічної практики від одного виду до іншого; розвиток творчого пошуку ефективних форм організації практики, які сприяють підвищенню професіоналізму вчителя початкових класів; включення майбутнього вчителя початкової школи в реальну професійну діяльність; диференційований підхід та врахування індивідуальних особливостей студентів при формуванні вмінь, навичок професійної діяльності.

До суб'єктивних – позицію студентів у процесі педагогічної практики, соціальну активність в усіх сферах педагогічної діяльності; потребу студента в роботі з дітьми і вдосконаленні своєї педагогічної майстерності; вихідний рівень теоретичних знань; досвід практичної діяльності з дітьми; прагнення до прийняття нестандартного розв'язання педагогічних завдань. З покращенням суб'єктивних і об'єктивних умов у школах буде підвищуватися рівень практичної підготовки студентів до виконання професійної діяльності вчителя початкової школи.

Керують різними видами практики у Хмельницькій спеціалізованій загальноосвітній школі I-III ст. № 15 досвідчені учителі початкових класів, які, безперечно, є майстрами педагогічної справи. Про них усіх без винятку працівники відділу педагогічної практики, керівники практики та студенти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії з впевненістю говорять, що це люди, які багато років гідно несуть високе звання – сіяча розумного, доброго, вічного, бо це їх покликання, усі вони в ньому. Діти та учні їх поважають, люблять, цінують, до них тягнуться, у них вчаться, їх наслідують, бо усі вони лагідні, добрі, чуйні, щирі. Ці люди є еталоном довір'я.

Неможливо і уявити, скільком молодим вони вказали на правильний шлях у майбутнє життя, прищепили любов до майбутньої професії, передали свої знання, уміння, багатий педагогічний досвід, частину своєї душі і серця. Адже усі вони – педагоги за совістю, педагоги від Бога.

Ми з гордістю називаємо *педагогів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. № 15*, які протягом багатьох років є

керівниками різних видів практики студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії:

Директор школи: **Вересюк Микола Петрович**

Заступники директора: **Кривошей Ніна Василівна**

Боричко Валентина Миколаївна

Психолог: **Царенко Алла Йосипівна**

Вчителі початкових класів:

Балашова Віра Петрівна

Бойко Катерина Степанівна

Трач Любов Петрівна,

Дунець Олена Михайлівна

Лук'янчук Наталія Юрївна

Козяр-Бакіна Наталія Олексіївна

Красовська Валентина Миколаївна

Філіпчук Жанна Іванівна

Горобець Марія Іванівна

Томашевська Ганна Михайлівна

Багрій Надія Іванівна

Симчук Валентина Петрівна

Галузинська Ірина Олександрівна

Вчитель музики: **Сірук Людмила Валеріївна**

Вчитель фізичної культури: **Фроленков Юрій Володимирович**

Вчитель інформатики: **Біла Тамара Анатоліївна**

Вчителі англійської мови:

Лисько Олена Олексіївна

Бурка Анжела Дмитрівна

Перхайло Наталія Миколаївна

Калинюк Наталія Василівна.

На фото: свято першого дзвоника у Хмельницькій спеціалізованій загальноосвітній школі I-III ст. № 15

II. РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТИ І ЗАВДАНЬ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ У ПРОЦЕСІ РІЗНИХ ВИДІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ НА БАЗІ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ І-ІІІ СТ. № 15

Мета педагогічної практики: оволодіння студентами сучасними методами, формами навчально-виховної роботи в загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладах, формування в них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, любові до дітей, потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового та новаторського педагогічного досвіду, потреб у педагогічній освіті.

Завдання педагогічної практики

1. Формування у студентів системи педагогічних професійних знань, умінь, навичок, необхідних для виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя дітей дошкільного віку, вчителя початкових класів, учителя музики, етики, естетики, вчителя образотворчого мистецтва та хореографії.
2. Формування умінь творчо застосовувати набуті теоретично знання при проведенні студентами різного роду роботи з дітьми різного віку.
3. Формування навичок спостереження і аналізу педагогічної діяльності, вміння осмислювати і використовувати передовий педагогічний досвід.
4. Вироблення прагнення до пошуку найбільш ефективних методів виховання і навчання дітей.
5. Формування в практикантів навичок роботи з дитячим колективом з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, а також роботи з батьками, яка ґрунтується на гармонійному поєднанні родинного і суспільного виховання.
6. Розвиток професійних здібностей майбутніх педагогів, їх інтересів та любові до педагогічної діяльності, професії педагога, дітей.
7. Формування у студентів умінь спостерігати і аналізувати зміни в розвитку дитини в ході організованого педагогічного процесу, в різних видах діяльності.
8. Опанування методами науково-педагогічного дослідження.
9. Закріплення у студентів установки на професійний саморозвиток і самовдосконалення, досягнення відповідного рівня педагогічної майстерності.
10. Формування у майбутніх спеціалістів професійного самовизначення, оформлення концептуальних задумів, розвиток творчості, інноваційності.
11. Забезпечення позитивної динаміки в оволодінні студентами педагогічними, методичними і дослідницькими способами дій, опанування спеціальними діагностичними методиками.
12. Формування у студентів рефлексії власної навчальної та виховної діяльності, трансформування прийомів навчальної і дослідницької роботи в «освітньо-педагогічні вміння».

13. Розвиток теоретико-експериментальної діяльності, спрямованої на втілення елементів власної концепції професійного зростання, в аспекті дипломного дослідження.

Студенти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії на базі Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. № 15 проходять різні види практики.

Спеціальність «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

• Практика з позакласної виховної роботи в школі

На фото: студентка 2 курсу Рихлінська Вікторія на практиці з позакласної виховної роботи у 1-Б класі у вчительки Симчук Валентини Петрівни (керівник практики – Кащук А.О.)

На фото: студентка 2 курсу Сілецька Руслана на практиці з позакласної виховної роботи у 1-А класі у вчительки Лук'янчук Наталії Юріївни (керівник практики – Кащук А.О.)

• Практика з додаткових спеціалізацій: «Вчитель трудового навчання у початковій школі», «Вчитель англійської мови в початковій школі», «Вчитель фізичної культури в початковій школі», «Організатор роботи з учнівськими об'єднаннями», «Вчитель інформатики у початковій школі»

На фото: новорічне свято у 1-В класі (вчитель класу – Галузинська Ірина Олександрівна) та свято осені у 4-Б класі (вчитель класу - Бойко Катерина Степанівна)

На фото: студенти на практиці з додаткової спеціалізації «Вчитель фізичної культури» у вчителя початкових класів Дунець Олени Михайлівни

На фото: студенти 3 курсу на практиці з додаткової спеціалізації «Вчитель інформатики у початковій школі» у вчителя інформатики Білої Тамари Анатоліївни

• Показові та пробні уроки в школі

На фото: студенти 3 курсу на показовому уроці вчителя початкових класів Козяр-Бакіної Наталії Олексіївни

На фото: студенти 3 курсу на показовому уроці вчителя початкових класів Томашевської Ганни Михайлівни

На фото: студенти 3 курсу на показовому уроці вчителя початкових класів Багрій Надії Іванівни

На фото: показовий урок вчителя початкових класів Трач Любов Петрівни

На фото: студенти 4 курсу на практиці «Пробні уроки в школі» у вчителя початкових класів Красовської Валентини Миколаївни

На фото: студенти 4 курсу на практиці «Пробні уроки в школі» у вчителя початкових класів Філіпчук Жанни Іванівни

• Літня педагогічна практика

На фото: студенти 3 курсу Коваль Юлія, Климчук Наталія на літній педагогічній практиці у пришкольньому таборі

• Тижнева практика «Перші дні дитини в школі»

На фото: студенти 4 курсу факультету початкової освіти та філології на практиці «Перші дні дитини в школі» (керівник практики – Бідюк Г.І.)

На фото: студенти 4 курсу факультету початкової освіти та філології на практиці «Перші дні дитини в школі» у вчителя 1-Б класу Бойко Катерини Степанівни (керівник практики – Кукура Г.А.)

На фото: студенти 4 курсу факультету початкової освіти та філології на практиці «Перші дні дитини в школі» у вчителів 1 класів Балашової Віри Павлівни та Бойко Катерини Степанівни

• Дослідницько-діагностична практика

На фото: студенти 5 курсу на дослідницько-діагностичній практиці у вчителів Дунець Олени Михайлівни та Багрій Надії Іванівни

• Виробнича практика

На фото: учні перших класів та їх улюблені вчителі Лук'янчук Наталія Юрївна та Дунець Олена Михайлівна на групі продовженого дня

На фото: студенти на практиці у вчителя початкових класів Горобець Марії Іванівни

• **Переддипломна педагогічна практика**

На фото: студенти 6 курсу на переддипломній педагогічній практиці

На фото: студенти на практиці у вчителя початкових класів Томашевської Ганни Михайлівни

Спеціальність «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

- **Практика з позакласної виховної роботи в школі**

На фото: вчитель музики Сірук Людмила Валеріївна та вчитель початкових класів Дунець Олена Михайлівна з учнями 1-А класу на святі Букваря

- **Літня педагогічна практика**
- **Пробні уроки і позакласні заняття в школі. Керівництво хором**

На фото: студенти 4 курсу на практиці у вчителя музики Людмили Валеріївни Сірук

- **Дослідницько-діагностична практика**

На фото: студенти 4 курсу на практиці у вчителя музики Людмили Валеріївни Сірук

- **Переддипломна педагогічна практика.**

Спеціальність «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО»*

- Практика в літньому оздоровчому таборі.
- Педагогічна практика в школі.

Спеціальність «ХОРЕОГРАФІЯ»*

- Навчальна практика
- Хореографічна практика.
- Практика в літньому оздоровчому таборі.
- Педагогічна практика в школі.

Спеціальність «УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ»

1. Стажування з організації навчально-виховного процесу в новому навчальному році.
2. Практика з процесу атестації педагогічних кадрів.
3. Переддипломна практика.

Особлива роль у формуванні та розвитку майбутнього фахівця педагогічної освіти належить керівникам практики Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, які з особливою відповідальністю ставляться до організації, підготовки, спостереження та аналізу роботи студентів під час проходження різних видів педагогічної практики на усіх факультетах навчального закладу. У академії для керівництва різними видами педагогічної практики у Хмельницькій спеціалізованій школі I-III ст. № 15 залучаються найдосвідченіші викладачі. Так, керівництво педагогічною практикою здійснюють викладачі таких кафедр і циклових комісій:

- **кафедра української мови та літератури** (кандидат педагогічних наук, доцент Г.О.Ткачук; кандидат педагогічних наук, доцент Г.О.Дорош; магістр української мови і літератури О.І.Блажевич; магістр управління навчальним закладом П.Г.Брижак; магістр української мови та літератури Н.І.Миринюк; магістр педагогіки і методики української мови, літератури та зарубіжної літератури Л.П.Петрюк; магістр педагогіки і методики української мови, літератури та зарубіжної літератури Н.А.Ружицька, кандидат філологічних наук В.А.Філінюк та ін.).

На фото: керівники практики Н.І.Миринюк та Л.П.Петрюк готують студентів до практики

- **кафедра фізико-математичних дисциплін** (кандидат педагогічних наук, доцент Г.В.Вишинська; магістри управління навчальним закладом Я.А.Збрицька, М.М.Коханко, В.М.Барановська; магістри педагогіки та методики середньої освіти (математика) В.П.Берека, Н.Г.Варишнюк, Н.С.Олексюк, Р.І.Сваричевська, Ж.В.Садловська, Т.М.Шупер та ін.).

- **кафедра педагогіки та психології** (кандидат психологічних наук, доценти В.П.Вовк; доктор педагогічних наук, професор І.М.Шоробура; доктор педагогічних наук, професор І.П.Ящук; кандидати педагогічних наук - Н.В.Казакова, Н.А.Сівак О.Р.Поляновська, О.Л.Шквир, викладачі-методисти - В.П.Калініченко, Г.І.Бідюк; магістри педагогічної освіти А.О.Кашук, А.П.Чайковська та ін.).

На фото: студентка 2 курсу Тимошук Анастасія на практиці з позакласної виховної роботи у 1-А класі у вчительки Дунець Олени Михайлівни (керівник практики – А.О. Кашук)

На фото: студентка 3 курсу Вірик Марія на практиці з додаткової спеціалізації «Організатор роботи з учнівськими об'єднаннями» у 7-Б класі

- **кафедра іноземних мов** (магістр управління навчальним закладом С.І.Браницька; магістр педагогічної освіти Г.В.Закордонець та ін.).

- **циклова комісія природничих дисциплін** (магістри біології С.М.Колеснікова, Л.П.Онуфрійчук, І.П.Ацигейда, магістри управління навчальним закладом В.В.Костромицька, О.Я.Гарнавська; викладач-методист Л.Г.Пилипчук та ін.).

- **циклова комісія початкової музичної підготовки** (магістр музичної педагогіки Л.В.Будім).

На фото: студенти 4 курсу на практиці «Пробні уроки в школі» у вчителя музики Сірук Людмили Валеріївни (керівник практики – Л.В.Будім)

- **кафедра фізичної культури та валеології** (кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент І.Л.Гасюк, майстер спорту СРСР Г.С.Криніна, кандидат у майстри спорту, магістр управління навчальним закладом І.О.Куць, викладач-методист А.Л.Матвійшин та ін.).

- **кафедра трудового навчання та художнього конструювання** (кандидат педагогічних наук, доцент В.В.Греськова; заслужений майстер народної творчості України, магістр педагогічної освіти Н.І.Головачук; магістр педагогічної освіти А.А.Григор'єва, магістр управління навчальним закладом З.Д.Блажесва та ін.).

На фото: проведення та обговорення виховного заходу студентки Бойко Тетяни в 4-Б класі у вчителя Філіпчук Жанни Іванівни

- **кафедра зарубіжної літератури та культурології** (кандидат філософських наук, доцент І.Б.Слоневська; кандидат філософських наук, С.Ю.Пірошенко та ін.).

- **кафедра менеджменту освіти** (кандидат педагогічних наук, доцент І.М.Дарманська; кандидат економічних наук, доцент О.П.Біницька; доктор

педагогічних наук, доцент О.М.Галус; кандидат історичних наук, доцент Ю.В.Телячий; вчитель-методист, Заслужений працівник освіти України Т.В.Попович та ін.).

- **кафедра теорії та методики образотворчого мистецтва** (кандидат педагогічних наук, доцент Г.В.Бучківська; викладачі образотворчого мистецтва І.І.Дутчак, О.М.Мозолюк, О.В.Білич, К.Г.Кравчук, О.С.Підгурський).

На фото: проведення пробної практики з образотворчого мистецтва у вчителя початкових класів Симчук Валентини Петрівни (керівник практики – Дутчак І.І.)

- **кафедра хореографії** (викладачі хореографії М.О.Горобець, Г.Г.Матущак, О.П.Попик та ін.)

На фото: керівник практики Горобець Микола Олександрович та учні СЗОШ І-ІІІ ст. № 15 з клубу спортивного бального танцю «Крок»

Вони на високому рівні готують студентів до роботи в школі та успішного проходження педагогічної практики. Викладачі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії дають міцні знання, вчать студентів поєднувати високий рівень професійності з духовністю, створюють умови для гармонійного розвитку особистості студента, формують особистість вчителя, вихователя, сприяють становленню активної громадянської позиції майбутнього педагога.

III. НАУКОВІ ПРАЦІ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ АКАДЕМІЇ ТА ШКОЛИ

Контакти учительського та викладацького колективів школи та академії мають інтерактивний характер. Учителі початкових класів демонструють свою педагогічну майстерність для студентів, проводячи показові уроки на прохання керівників практики академії. А викладачі, коли учителі початкових класів звертаються до них по допомогу щодо підготовки лекцій, семінарів, друку публікацій у співавторстві на певні теми з проблем початкової освіти, охоче йдуть їм назустріч.

У результаті такого двостороннього зв'язку протягом 2010-2013 рр. з'явилися такі *публікації*:

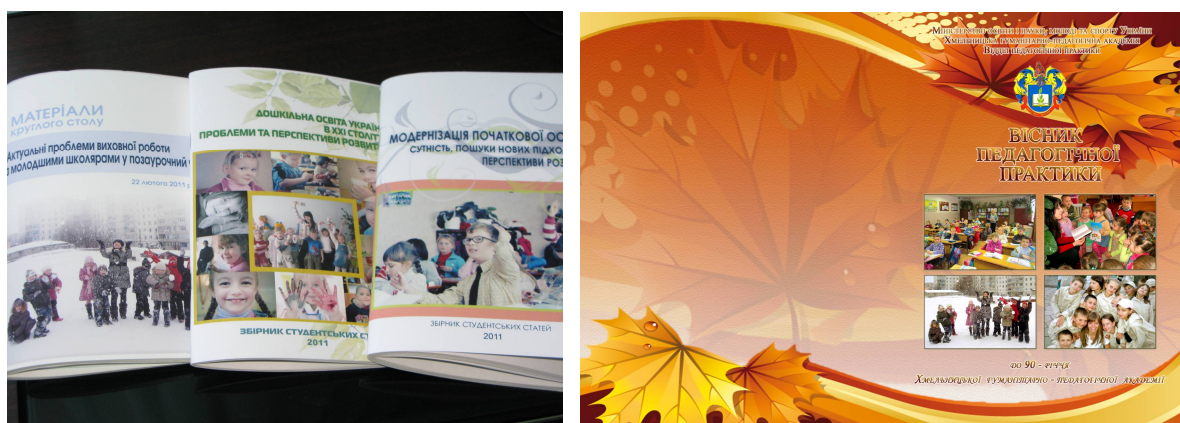
1. Актуальні проблеми готовності дітей до навчання у сучасній початковій школі : збірник за матеріалами круглого столу (20 травня 2010 року, м. Хмельницький). – Хмельницький: ХГПА, 2010. – 120 с.

2. Актуальні проблеми виховної роботи з молодшими школярами у позаурочний час : матеріали круглого столу (Хмельницький, 22 лют. 2011 р.) / Хмельницький : ПП «А. В. Царук», 2011. – 135 с.

3. Модернізація початкової освіти: сутність, пошуки нових підходів та перспективи розвитку : збірник статей студентів і слухачів магістратури зі спеціальності «Початкове навчання» / Укл. Машкіна Л. А., Казакова Н. В., Кащук А. О. – Хмельницький : ХГПА, 2011. – 134 с.

4. Вісник педагогічної практики (до 90-річчя Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії) / Укл. Казакова Н. В., Кащук А. О., Машкіна Л. А. – Хмельницький : ПП «Ю.І.Горенюк», 2011. – 158 с.

5. Педагогічна практика: спецвипуск газети до педагогічних читань В.О.Сухомлинського та 90-річчя Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, 2011. – 26 с.

На фото: результати спільної наукової роботи викладачів, студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та учителів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. № 15

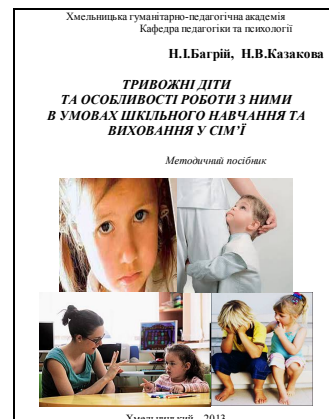
6. Виховні заняття у сучасній початковій школі (за матеріалами педагогічної практики з позакласної виховної роботи): навчально-методичний посібник / Укл. О.М.Поліщук. – Хмельницький: ХГПА, 2011. – 47 с.

7. Філінюк В.А., Красовська В.М. Розвиток зв'язного мовлення учнів початкових класів на уроках української мови: [метод. посібник]. – Хмельницький: Вид-во ХГПА, 2012. – 39 с.

8. Державний стандарт початкової загальної освіти: стан, проблеми, перспективи : матеріали круглого столу та конференції. - Хмельницький: ХГПА, 2011. – 133 с.

9. Тривожні діти та особливості роботи з ними в умовах шкільного навчання та виховання у сім'ї : [метод. посібник] / Укл. Н. І. Багрій, Н. В. Казакова. – Хмельницький: Вид-во ПП «А.В.Царук», 2013. – 47 с.

10. Організація роботи з різними категоріями дітей у сучасній початковій школі: реалії та перспективи : матеріали науково-методичного семінару (Хмельницький, 27 лютого 2013 р.) / [укл. Н. В. Казакова, А. О. Кащук, Л. А. Машкіна]. – Хмельницький : ПП «А. В. Царук», 2013. – 163 с.

На фото: результати спільної наукової роботи викладачів, студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії та учителів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15

11. Знайомтесь: середовище програмування Scratch : методичні рекомендації для студентів зі спеціальності «Початкова освіта» / Укл. Барановська В.М., Суховірський О.В. та ін.. – Хмельницький: ХГПА, 2013. – 21с.

12. Використання тестових систем : методичні рекомендації для студентів зі спеціальності «Початкова освіта» / Укл. Барановська В.М., М.А.Політико та ін.. – Хмельницький: ХГПА, 2013. – 17 с.

13. Уроки інформатики в початкових класах (за матеріалами педагогічної практики студентів факультету початкової освіти та філології) : Методичні рекомендації / В.М.Барановська, Д.Афіновська, Н.Бексяк, А.Дригула та ін. – Хмельницький : ХГПА, 2013. – 89 с.

IV. УЧАСТЬ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ АКАДЕМІЇ ТА ШКОЛИ У НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ, СЕМІНАРАХ, КРУГЛИХ СТОЛАХ

Протягом навчального року проректором з педагогічної практики Л.А.Машкіною, працівниками відділу педагогічної практики Н.В.Казаковою (яка є випускницею Хмельницької СЗОШ I-III ст. № 15), А.О.Кашук разом з керівниками практики академії та баз практики систематично здійснюється аналіз результатів кожного виду практики, проводяться письмові опитування серед студентів, а також організуються звітні конференції за підсумками різних видів педагогічної практики.

Учителі початкових класів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. 15 беруть активну участь у настановних інструктажах, звітних студентських науково-практичних конференціях за результатами практики, науково-методичних, практичних семінарах, засіданнях круглих столів, які проходять на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

На фото: учасники авторського семінару Шалви Олександровича Амонашвілі «Гуманно-особистісний підхід до дітей у освітньому процесі» та авторського семінару директора дитячого садка «Басті-Бубу» Паати Шалвовича Амонашвілі

Спільно з деканом факультету початкової освіти та філології - доктором педагогічних наук, професором **Інною Петрівною Ящук** (яка є випускницею Хмельницької СЗОШ I-III ст. № 15), деканом факультету дошкільної освіти – кандидатом педагогічних наук, доцентом **Леонідою Станіславівною Пісоцькою**, деканом факультету мистецтв кандидатом філософських наук, доцентом **Олександром Сергійовичем Поліщуком**, викладачами кафедр педагогіки та психології (завідувач – кандидат психологічних наук, доцент **Валентин Петрович Вовк**), дошкільної педагогіки, психології та фахових методик (завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент **Лариса Володимирівна Зданевич**), кафедри теорії та методики образотворчого мистецтва (завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент – **Галина Вікентіївна Бучківська** – випускниця Хмельницької СЗОШ I-III ст. № 15), кафедри трудового навчання та художнього конструювання (завідувач кафедри

– кандидат педагогічних наук, доцент – **Валентина Вікентіївна Греськова** – випускниця Хмельницької СЗОШ I-III ст. № 15), кафедри української мови та літератури (завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент – **Галина Олександрівна Ткачук**) працівниками відділу педагогічної практики організується і проводиться близько 20 звітних конференцій та творчих звітів на рік за результатами різних видів практики.

Протягом останніх років було проведено **студентські науково-практичні конференції за підсумками різних видів практики**, в яких брали участь учителів початкових класів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. 15:

- науково-практична студентська конференція за підсумками літньої педагогічної практики **«Інноваційні зміст, форми і методи виховної роботи з дітьми в умовах пришкільного табору»**

На фото: учасники звітної конференції

- науково-практична студентська конференція **«Актуальні проблеми навчання та виховання сучасної початкової школи»**

На фото: виступ учителя початкових класів Г.М.Томашевської на науково-практичній студентській конференції

- науково-практична студентська конференція «Використання інноваційних технологій в початковій школі»

На фото: учасники науково-практичної студентської конференції

20 травня 2010 року педагогічні працівники базової школи (Кривошей Н.В., Томашевська Г.М.) брали участь у засіданні *круглого столу* «Актуальні проблеми готовності дітей до навчання у сучасній початковій школі».

У рамках заходу розглядалися такі питання:

1. Нормативно-правове регулювання наступності базового компонента дошкільної освіти та державного стандарту початкової загальної освіти.
2. Проблеми діагностування психофізіологічної готовності дітей до навчання в школі.
3. Діагностика психологічної готовності шестирічних дітей до навчання в школі.
4. Психологічна готовність дитини до сприйняття міжособистісної взаємодії у навчально-виховному процесі.
5. Готовність дітей з особливими потребами до навчання в сучасній початковій школі.
6. Психологічний супровід та правова підтримка молодших школярів.

На фото: учасники круглого столу «Актуальні проблеми готовності дітей до навчання у сучасній початковій школі»

У доповіді заступника з навчально-виховної роботи у початкових класах Ніни Василівни Кривошей підкреслено, що наразі широкого розвитку набуває інклюзивна освіта, яка передбачає, що діти з особливими освітніми потребами можуть відвідувати звичайний загальноосвітній навчальний заклад, навчатися і виховуватися разом зі своїми ровесниками. Визначено Н.В.Кривошей головний принцип інклюзії у Хмельницькій спеціалізованій загальноосвітній школи І-ІІІ ст. № 15 : «Рівні можливості для кожного». Прослухавши виступ і побачивши відео- та мультимедійні презентації заступника директора з навчально-виховної роботи у початкових класах на тему «Інклюзивна освіта дітей з особливими потребами у загальноосвітній початковій школі», яка, власне, поділилася досвідом роботи початкової школи, усі присутні висловили слова вдячності за титанічну та потрібну працю учителям і керівництву школи.

За результатами круглого столу було видано друком збірник наукових праць «Актуальні проблеми готовності дітей до навчання у сучасній початковій школі.», до якого увійшли статті таких учителів початкових класів базової школи № 15:

1.Кривошей Н.В. Проблеми та перспективи інклюзивної освіти в початковій школі.

2.Томашевська Г.М. Адаптація дітей з проблемами зору до навчання в сучасній початковій школі.

3. Царенко А.Й. Психолого-педагогічний супровід дитини з особливими потребами.

22 лютого 2011 року у рамках заходів, приурочених до 90-річчя Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, працівниками відділу педагогічної практики було організовано та проведено *круглий стіл* на тему «Актуальні проблеми виховної роботи з молодшими школярами у позаурочний час», у якому брали участь заступники директорів з навчально-виховної роботи у початковій школі, педагоги-організатори, вчителі початкових класів нво № 9, нвк № 10, зош І-ІІІ ст. №13, сзош І-ІІІ ст. №15, ліцею № 17 м. Хмельницького, викладачі кафедри шкільної педагогіки та психології та студенти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

На фото: учасники круглого столу «Актуальні проблеми виховної роботи з молодшими школярами у позаурочний час»

Робота круглого столу здійснювалась *за п'ятьма напрямками:*

1. Теоретичні основи організації виховної роботи з молодшими школярами.
2. Зміст, форми і методи позакласної виховної роботи з учнями 1-4 класів.
3. Діяльність дитячих організацій і об'єднань у початковій школі.
4. Реалізація завдань виховної роботи шляхом взаємодії початкової школи та сім'ї.
5. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до виховної роботи у позаурочний час.

Приємне враження залишив виступ вчителя початкових класів спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. №15 м. Хмельницького Козяр-Бакіної Наталії Олексіївни, в якому було розкрито особливості роботи класного керівника у позаурочний час.

По закінченню заходу було презентовано збірку *статей* за матеріалами круглого столу «*Актуальні проблеми виховної роботи з молодшими школярами у позаурочний час*», до якого увійшли наукові статті і педагогічних працівників Хмельницької СЗОШ І-ІІІ ст. № 15:

1. *Козяр-Бакіна Н.О.* Робота класного керівника в позаурочний час
2. *Кривошей Н.В.* Організація позакласної та позашкільної роботи з дітьми з вадами зору
3. *Томашевська Л.Л.* Діяльність дитячих організацій і об'єднань у початковій школі

12 грудня 2012 року на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії кафедрою педагогіки та психології (завідувач – В.П.Вовк) організовано та проведено круглий стіл на тему «Державний стандарт початкової загальної освіти: стан, проблеми, перспективи». Запросили взяти участь у ньому педагогічних працівників базових шкіл. На заході були присутні та активно залучилися до обговорення актуальних питань щодо впровадження змісту Державного стандарту початкової загальної освіти учителі початкових класів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15 Кривошей Ніна Василівна, Симчук Валентини Петрівна.

На фото: учасники круглого столу «Державний стандарт початкової загальної освіти: стан, проблеми, перспективи»

Робота круглого столу здійснювалася за такими *тематичними напрямками*:

1. Громадянська компетентність у формуванні відповідального ставлення до своїх прав та обов'язків.
2. Особистісно зорієнтований та компетентнісний підхід як результативна складова засвоєння змісту початкової загальної освіти.
3. Єдність навчання і виховання на засадах гуманізму.
4. Предметна компетентність як складова змісту початкової освіти.
5. Міжпредметна компетентність як важлива складова засвоєння знань та формування умінь і навичок.
6. Комунікативна компетентність у засвоєнні навчальних предметів початкової школи.
7. Соціальна компетентність і її роль у формуванні колективу молодших школярів.

За результатами круглого столу було видано друком *збірник наукових праць «Державний стандарт початкової загальної освіти: стан, проблеми, перспективи»*, до якого увійшли статті таких учителів початкових класів базової школи № 15:

1.Симчук В.П. Предметна природознавча компетентність як складова змісту початкової освіти

2.Трач Л.П. Предметна компетентність як складова змісту початкової освіти

3.Лук'яничук Н.Ю. Комунікативна компетентність у засвоєнні навчальних предметів початкової школи

27 лютого 2013 року на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії працівники відділу педагогічної практики Н.В.Казаковою, А.О.Кашук було організовано та проведено *науково-методичний семінар* на тему **«Організація роботи з різними категоріями дітей у сучасній початковій школі: реалії та перспективи»**. На ньому були присутні учителі, психологи, заступники директорів з навчально-виховної роботи у початкових класах загальноосвітніх шкіл № 8, 13, 15, 18 НВК № 7, 10, НВО № 9 м.Хмельницького, психолог центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, декани усіх факультетів, викладачі кафедри педагогіки та психології та студенти 5 курсу та слухачі магістратури зі спеціальності «Початкова освіта».

На фото: організатори та учасники науково-методичного семінару «Організація роботи з різними категоріями дітей у сучасній початковій школі: реалії та перспективи»

Робота *науково-методичного семінару* здійснювалась *за такими напрямками:*

1. Нормативно-правове забезпечення розвитку дітей різних категорій в Україні.

2. Психологічна компетентність вчителя початкових класів у роботі з різними категоріями учнів (*гіперактивні, повільні, демонстративні, тривожні, агресивні, сором'язливі, замкнуті, з суїцидальними тенденціями, ліворукі, обдаровані, невстигаючі*).

3. Специфіка роботи з дітьми з відхиленнями у поведінці в умовах шкільного навчання та виховання в сім'ї (*важкі, важковиховувані, педагогічно занедбані, соціально занедбані, дезадаптовані, неслухняні, балакучі, жадібні, ліниві, брехливі, залежні від комп'ютера, телевізора, Інтернету та ін.*): профілактика та корекція негативних відхилень у поведінці молодших школярів.

4. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими потребами в умовах модернізації загальноосвітньої школи: проблеми та перспективи.

5. Співпраця вчителя початкових класів і батьків з психологом, соціальним педагогом у роботі з різними категоріями дітей.

6. Підготовка майбутніх учителів початкової школи до роботи з різними категоріями дітей.

У виступі вчителя початкових класів Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15 Томашевської Ганни Михайлівни на тему «Психологічна компетентність вчителя початкових класів у роботі з обдарованими учнями» було розкрито індивідуально-психологічні особливості обдарованих учнів початкової школи та специфіку роботи вчителя початкових класів з ними в умовах шкільного навчання та виховання в сім'ї.

На фото: виступи учителя початкових класів Томашевської Г.М. та практичного психолога Царенко А.Й. СЗОШ І-ІІІ ст. № 15 м. Хмельницького

Не залишив байдужим присутніх виступ практичного психолога Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15 Царенко Алли Йосипівни, в якому було визначено сутність понять «важковиховуваність», «педагогічна занедбаність», «соціально-педагогічна

занедбаність», «важковиховувані учні», а також розкрито специфіку профілактично-корекційної роботи учителя з педагогічно занедбаними дітьми в умовах школи. Зокрема було зроблено акцент на розкриття форм співпраці батьків, учителів з практичним психологом школи.

У ході семінару було презентовано збірку за матеріалами науково-методичного семінару: **«Організація роботи з різними категоріями дітей у сучасній початковій школі: реалії та перспективи»**, в якій опубліковано праці таких педагогічних працівників Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ст. № 15:

1. *Томашевська Г.М.* Психологічна компетентність учителя початкових класів у роботі з обдарованими учнями

2. *Кривошей Н.В.* Специфіка роботи з дітьми з відхиленнями у поведінці в умовах шкільного навчання та виховання в сім'ї

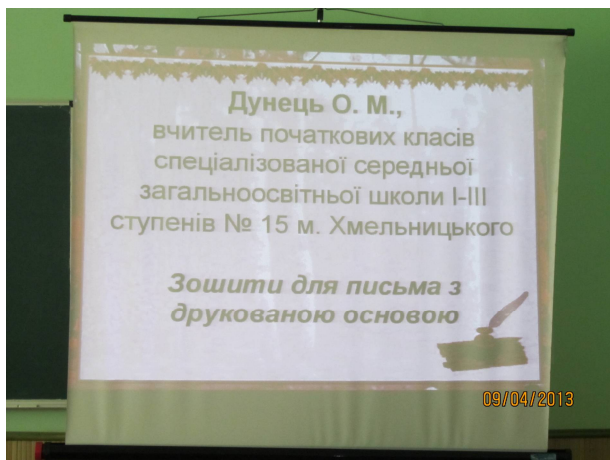
3. *Бакіна О.Л.* Комп'ютерна залежність молодших школярів як педагогічна проблема

4. *Дунець О.М.* Формування культури поведінки молодших школярів на уроках духовності

5. *Багрій Н.І.* Співпраця вчителя початкових класів і батьків з психологом, соціальним педагогом у роботі з агресивними дітьми

6. *Царенко А.Й.* Специфіка профілактично-корекційної роботи учителя з педагогічно занедбаними дітьми

9 квітня 2013 року кафедра української мови та літератури на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії організувала та провела науково-практичний семінар на тему **«Графічна компетентність: сьогодення і перспективи»**. У семінарі взяла участь учитель початкових класів СЗОШ І-ІІІ ст. № 15 м. Хмельницького Олена Михайлівна Дунець, яка поділилася власним досвідом роботи щодо формування каліграфічних навичок у першокласників, зокрема, як вести зошити для письма з друкованою основою.

На фото: виступ вчителя початкових класів Дунець О.М. на науково-практичному семінарі на тему «Графічна компетентність: сьогодення і перспективи»

V. СЛОВА ВДЯЧНОСТІ ТА ВІТАННЯ РІДНІЙ ШКОЛІ

Від імені ректорату, деканатів, усіх керівників практики, студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії вітаємо педагогічних працівників з 60-річчям Хмельницької спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ст. № 15!

Професія учителя – найблагородніша серед інших, вона об'єднує людей ширих помислів, сердець, почуттів і навіть самопожертви. Ви прищеплюєте своїм вихованцям любов до знань, сієте в їх серцях зерно прекрасного, світлого, вічного, відкриваєте складний духовний світ буття, даєте мудрі поради, які відтак для багатьох стають життєвим кредитом.

Дякуємо Вам, учителі, за те, що свій обов'язок ви виконуєте гідно, завжди були і залишаєтесь головним світочем у всебічному житті дитини, даруючи їй тепло свого серця, скарби своїх знань.

Низький уклін вам, дорогі педагоги, за професіоналізм, витримку, терпіння, за любов до обраної справи, самовідданість і багатство душі.

Хай засіяна невтомною працею освітянська нива урожаїть новими талантами, яскравими особистостями та визначними перемогами й здобутками в житті, а слово вчителя буде завжди святим і чистим на землі. Бажаємо вам міцного здоров'я, щирої радості, безхмарних благословенних днів, творчої наснаги, нових педагогічних звершень заради рідного краю та незалежної України!

Прийміть слова щирої вдячності та привітання від імені викладачів академії, які навчалися у Хмельницькій СЗОШ I-III ст. №15:

*Щиросердечно вітаємо
усіх педагогічних працівників
з днем народження рідної школи!*

*Дозвольте в цей день засвідчити
усім учителям школи свою повагу, шану,
вдячність, надію на довгі роки
співпраці!!!*

*Талант – від Бога, а
професіоналізм – то невтомна праця,
сумлінність, відповідальність. І не так
часто в житті зустрічаємо їх
поєднання. Доля дарувала це Вам, дорогі
учителі!*

*Ми пишаємося, що нам випала
честь навчатися у цьому прекрасному
навчальному закладі, де навчили нас
мудрості, порядності й людяності,
високої культури, інтелігентності та
простоти.*

Ящук Інна Петрівна,
доктор педагогічних наук, доцент,
декан факультету початкової освіти та
філології Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії

Греськова Валентина Вікентіївна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри трудового навчання та
художнього конструювання;*

Бучківська Галина Вікентіївна,
*кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач
кафедри теорії та методики образотворчого
мистецтва*

Дутчак Ірина Іванівна,
*викладач образотворчого мистецтва
кафедри теорії та методики образотворчого
мистецтва Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії*

У школі твориться людина і ми висловлюємо слова вдячності усім-усім учителям рідної альма-матері за те, що саме вони допомогли нам стати такими, якими ми є; вказали правильний шлях у майбутнє життя, прищепили любов до учительської професії, передали свої знання, уміння, багатий педагогічний досвід, частину своєї душі і серця.

Казакова Наталія Вікторівна,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
начальник відділу педагогічної
практики Хмельницької
гуманітарно-педагогічної академії*

Бажаємо усьому педагогічному колективу рідної школи божого благословення, здоров'я, добра і щастя, вагомих творчих успіхів, вічної молодості, віри, надії, любові!

***Нехай Ваші душі будуть щедрими,
як наша українська земля!***

***Нехай Ваші серця будуть теплими,
як материнські руки!***

***А Ваші голови будуть світлими,
як блакитне небо!***

Бо саме цього вимагає найблагородніша та найпочесніша професія учителя!

Дякуємо Вам за все!

Інформаційний збірник

Казакова Наталія Вікторівна
Кащук Анна Олександрівна
Кривошей Ніна Василівна

**Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
та Хмельницька спеціалізована
загальноосвітня школа І-ІІІ ст. № 15:
грані співпраці**

*до 60-річчя
Хмельницької спеціалізованої ЗОШ І-ІІІ ст. № 15*

Комп'ютерний набір: Казакова Н.В.

Підписано до друку 30 вересня 2013 р. Здано до набору 1 жовтня 2013 р.
Гарнітура Times. Умовн. друк арк. 1,3
Тираж 10 примірників.

Віддруковано з готового набору
У Вид-во ФОП «Казаков О.М.»,
29000, м.Хмельницький, вул. Проспект Миру, 44, тел.71-27-87

